

อุปกรณ์และวิธีการ

วัสดุและอุปกรณ์

1. วัสดุพันธุ์พืช
ต้นดาวเรือง
2. สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง
  - 2.1 พิโพรนิล (Fipronil) สารออกฤทธิ์ 5% W/V SC อัตราที่ใช้ : 20 - 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
  - 2.2 คาร์บาริล (Carbaryl) สารออกฤทธิ์ 85% WP อัตราที่ใช้ : 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
  - 2.3 แมนโคเซบ (Mancozeb) สารออกฤทธิ์ 80% WP อัตราที่ใช้ : 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
  - 2.4 คลอร์ไพริฟอส (Chlorpyrifos) สารออกฤทธิ์ : 40% W/V EC อัตราที่ใช้ : 40 - 50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร
3. ปุ๋ยเคมี
  - 3.1 ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15
  - 3.2 ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12
4. น้ำทึบจากการผลิตก้าชชีวภาพด้วย เปลือกทุเรียนและเมล็ดทุเรียนร่วมกับน้ำส้มสายชู
5. พีทมอส
6. แกลงดิน
7. แกลงเพา
8. ดินแดง
9. หิน
10. อุปกรณ์ต่าง ๆ
  - 10.1 ตาข่ายไนล่อน
  - 10.2 กระถางพลาสติกขนาด 9 นิ้ว
  - 10.3 ถังน้ำขวดน้ำ 100 และ 200 ลิตร
  - 10.4 เหยือกน้ำบ่อออกสเกล
  - 10.5 พีวีเจอร์บอร์ด
  - 10.6 ไม้บรรทัด

- 10.7 เหยื่อกัน้ำของสกง
- 10.8 สาขาวัด
- 10.9 ตลับเมตร
- 10.10 เวอร์เนียดิจิตอล (Vernier Digital) ขนาด 0 - 150 มิลิเมตร/6 นิ้ว
- 10.11 เครื่องวัด Water Potential
- 10.12 เครื่องวัด pH ดิน
- 10.13 เครื่องชั่งไฟฟ้าทศนิยม 2 ตำแหน่งและ 3 ตำแหน่ง
- 10.14 เครื่องวัดคลอโรฟิลล์ (Chlorophyll Meter) รุ่น SPAD 502
- 10.15 ตู้อบลมร้อน (Hot Air Oven)
- 10.16 ซองกระดาษ
- 10.17 ตารางบันทึกผลการทดลอง

วิธีการทดลอง

วางแผนการทดลองแบบ Completely Randomized Design (CRD) มีพื้นที่ทดลอง 6 สี่เหลี่ยมจัตุรัส (Treatments) แต่ละสี่เหลี่ยมจัตุรัสมี 4 ชั้น (Replications) รวม 24 หน่วยทดลอง

สี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ 1 น้ำเปล่า 400 มิลลิลิตร

สี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ 2 น้ำทึบจากการผลิตก้าชชีวภาพมีความเข้มข้น 10 % หรือมีอัตราส่วนของน้ำทึบจากก้าชชีวภาพ : น้ำเปล่าเท่ากับ 1 : 9

สี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ 3 น้ำทึบจากการผลิตก้าชชีวภาพมีความเข้มข้น 12.5 % หรือมีอัตราส่วนของน้ำทึบจากก้าชชีวภาพ : น้ำเปล่าเท่ากับ 1 : 8

สี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ 4 น้ำทึบจากการผลิตก้าชชีวภาพมีความเข้มข้น 16.75 % หรือมีอัตราส่วนของน้ำทึบจากก้าชชีวภาพ : น้ำเปล่าเท่ากับ 1 : 7

สี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ 5 น้ำทึบจากการผลิตก้าชชีวภาพมีความเข้มข้น 25 % หรือมีอัตราส่วนของน้ำทึบจากก้าชชีวภาพ : น้ำเปล่าเท่ากับ 1 : 3

สี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ 6 ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 และ 12-24-12 อัตรา 5 กรัมต่อต้น (กรมส่งเสริมการเกษตร. 2556 : 20)

แผนผังการทดลอง

T1R4	T5R1	T5R2	T3R1
T2R4	T3R2	T1R1	T6R2
T6R4	T6R1	T4R4	T2R3
T4R2	T1R3	T3R3	T1R2
T3R4	T2R1	T6R3	T5R3
T5R4	T4R3	T2R2	T4R1

การเพาะเมล็ดพันธุ์

ทำการเพาะเมล็ดพันธุ์ทั้งหมด 208 เมล็ด ลงในถาดเพาะขนาด 104 หลุม เพื่อให้ต้นดาวเรืองมีความสมบูรณ์ และใกล้เคียงกันมากที่สุดสำหรับการทดลองนำพืชมาต่อสู่ลงในถาดเพาะชำให้เต็ม ปắcให้เรียบ และนำเมล็ดดาวเรืองหยอกลงในหลุมลึกประมาณ 0.5 cm

การเตรียมวัสดุปูลูกใส่กระถาง

นำดินแดง แกลบดิน และแกลบเผา พร้อมแยกวัสดุเข้าไปในอุปกรณ์ แล้วผสมให้เข้ากันโดยใช้อัตราส่วนผสม 2:1:1 จากนั้นนำตาม่ายในล่อนตัดให้ได้ขนาดเท่ากับก้นของกระถางแล้วนำมารองก้นกระถางพร้อมใส่หินลงไปที่ก้นกระถางจำนวนครึ่งกิโลกรัม แล้วจึงนำวัสดุปูลูกที่ผสมไว้ใส่ลงในกระถาง กระถางละ 3.2 kg

การเตรียมสิ่งทดลอง

- เตรียมน้ำทึ่งจากการผลิตก้าชชีวภาพมาปรับให้มีปริมาณความเข้มข้น 10%, 12.5 %, 16.75 % และ 25%
- เตรียมปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15, 12-24-12 ตามคำแนะนำนำร่องสั่งเสริม

การย้ายปูลูก

ก่อนย้ายต้นกล้าลงกระถางปูลูกควรให้น้ำในกระถางล่วงหน้า 1 วัน แล้วเจาะดินให้มีขนาดเท่ากับก้นของถาดเพาะ นำต้นกล้าที่มีอายุ 10 วัน (นับจากวันเพาะเมล็ด) ย้ายลงกระถางช่วงเวลาเย็นเพื่อลดการขยายตัว และขณะย้ายต้องให้มีวัสดุเพาะติดมากับรากดาวเรือง เพื่อป้องกันไม่ให้รากกระแทบกระเทือน แล้วให้น้ำกระถางละ 400 ml

การดูแลรักษา

1. ให้น้ำดาวเรืองวันละ 1 ครั้ง ช่วงเวลาเช้าบремาตร 400 มิลลิลิตรต่อรงค์งาน เริ่มให้สิ่งทคลองที่ 1 - 6 ครั้งแรกเมื่อ ต้นดาวเรืองมีอายุ 13 วัน และรดน้ำทึ่งที่ได้จากการหมักก้าชีวภาพด้วยเปลือกและเมล็ดทุเรียนร่วมกับน้ำส้ม 5 วัน ครบ 15 ครั้ง ดาวเรืองมีอายุ 83 วัน

2. ฉีดสารเคมีป้องกันโรคและแมลง สปปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง และเมื่อพบรการทำลายของโรคและแมลง

การปลิดยอด

เมื่อดาวเรืองอายุ 21 - 25 วัน ซึ่งเป็นระยะที่ต้นมีใบจริงขนาดใหญ่ ประมาณ 4 คู่ และส่วนยอดมีใบเล็ก ๆ อยู่ประมาณ 1 - 2 คู่ ทำการปลิดยอดทึ่ง ให้เหลือใบจริง 2 คู่ เพื่อให้แตกกิ่งข้าง

การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของดาวเรือง

บันทึกผลการทดลองทุก 7 วัน โดยเริ่มเก็บผลการทดลองครั้งแรกดาวเรืองมีอายุครบ 17, 24, 31, 38, 45, 52, 59, 66, 73 และ 87 วัน ดังนี้

1. บันทึกความสูงของต้น โดยวัดความสูงจากระดับผิวดิน (โคนต้น) ถึงปลายปลิดยอดใบที่ยาวที่สุด

2. บันทึกเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น โดยวัดในระดับเดียวกับขอบรงค์งาน

3. บันทึกความกว้างทรงพุ่ม โดยวัดจากส่วนที่กว้างที่สุดทรงพุ่ม

4. บันทึกค่าความเขียวของใบ โดยใช้เครื่องวัด Spad วัดในตำแหน่งโคนต้น กลางต้น และยอด จำนวน 5 ใบต่อต้น

5. บันทึกปริมาณคลอรอฟิลล์ของใบ โดยเจาะที่ใบ ต้นละ 5 ตำแหน่ง แล้วนำไปแขวนใน Acetone 80% เป็นเวลา 1 สปปดาห์ และนำไปวัดคลอรอฟิลล์ด้วยเครื่อง Spectrophotometer

6. บันทึกขนาดดอกโดยการวัด เส้นผ่านศูนย์กลางของดอกที่มีลำดับการบานเป็นดอกแรกจนถึงดอกที่ 6 ต่อต้น

7. บันทึกน้ำหนักสดของดอกบานและบันทึกน้ำหนักแห้งหลังจากนำไปอบใส่่องกระดาษที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส อบ 3 วัน จนแห้งจากน้ำหนักตัวอย่างมาชั่งน้ำหนัก จำนวน 6 ดอกต่อต้น

8. บันทึกน้ำหนักสด โดยการนำดาวเรืองมาแยกส่วนของราก ลำต้น และใบ แล้วนำไปชั่งดาวเรือง

9. บันทึกน้ำหนักแห้ง โดยการนำดาวเรืองที่แยกส่วนของราก ลำต้น และใบ แล้วใส่ซอง กระดาษนำไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส อบ 3 วัน จนแห้ง จากนั้นนำตัวอย่างมาชั่งน้ำหนักแห้ง และนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุ ในโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม แคลเซียม แมกนีเซียม
10. บันทึก ค่า Water Potential ของดาวเรืองเมื่ออายุ 31, 59 และ 87 วัน
11. เก็บตัวอย่างดินเมื่อสิ้นสุดการทดลองเพื่อนำวิเคราะห์ปริมาณ pH และ EC
12. เก็บตัวอย่างพืชก่อนและสิ้นสุดการทดลองเพื่อนำวิเคราะห์ปริมาณ ในโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม
13. รวบรวมผล การทดลอง นำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (ANOVA) และ สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ของข้อมูลในแต่ละ ลักษณะตามแผนการทดลอง Completely Randomized Design เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตของ ต้นดาวเรือง โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติค่าเฉลี่ยของ การทดลอง โดยวิธี Duncan's Multiple Range Test (DMRT) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

สถานที่ทำการทดลอง

ทำการทดลอง ณ อาคารวิจัยพืชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ระยะเวลาในการทดลอง

เริ่มทำการทดลอง วันที่ 25 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2560

สิ้นสุดการทดลอง วันที่ 23 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

ระยะเวลาการทดลองทั้งสิ้น 87 วัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี